

eller udgiver Skrift o.s.v., saa havde vi igjen bragt det Uklare ind med Hensyn til Forfatteren. Det er meget muligt, at det kan være forfattet af flere i Forening; men det er ligegyldigt og gjør Intet til Sagen, naar Forfatteren ikke fremtræder under de Betingelser, 1ste Passus angiver; thi som Forfatter paahviler der mig aldeles intet Ansvar, uden at jeg har navngivet mig som saadan, og derfor turde vi ogsaa, naar det hedder i den næste Sætning „naar flere i Forening have udgivet et Skrift, og den Enkelte træder frem som Forfatter eller Udgiver“ bruge begge Udtryk, thi her faaer „Forfatter eller Udgiver“, den Betydning, som følger af Paragraphens to første Passus, hvor disse Begreber have faaet deres Bestemthed. Hvad angaaer de af den ærede Rigsdagsmand for Sorø Amts 1ste Valgfreds (Spandet) fremsatte Bemærkninger, da troer jeg, at de have faaet deres Gjendrivelse i hvad jeg tidligere har tilladt mig at anføre, og med Hensyn til den største ærede Taler skal jeg kun bemærke, at det er det Eddvanlige, at man kun nævner Hænkionnet, uden at naturligtvis derved det andet Kjon bliver udeladt, saa at jeg troer, at det vilde være overflødig at udtyvare Loven ved at sige: en Forfatter eller en Forfatterinde, da Ingen tvivler paa, at de Bestemmelser, som ere givne for Forfattere, ogsaa maae gjælde om Forfatterinder, eftersom vi i det Hele kun henvise til det Almindelige, altsaa til den almindelige criminelle Lov; de, som ellers kunne gjøre sig skyldige i Forbrydelser, kunne ogsaa begaae Pressesforseelser, hvad enten de høre til det ene eller andet Kjon.

Justitsministeren: Efterat have hørt den ærede Rigsdagsmand, der fører Ordet for Forslagsstillerne (Damhøj), beklager jeg, at jeg dog ikke har kunnet føle mig overbevist om Urigtigheden af de Indvendinger, jeg igaar fremsatte imod denne Paragraph. Jeg troer, at det ikke er tilstrækkeligt, at der ligger en smuk og rigtig Tanke til Grund for Paragraphen, men at det ogsaa er nødvendigt, at denne Tanke finder sit Udtryk i Paragraphens Ord. Jeg har imidlertid ikke i Paragraphen kunnet finde den Tanke klart udtalt, som den ærede Rigsdagsmand udviker; jeg seer

navnlige ikke, at der i Paragraphen, saaledes som den er affattet, ligger udtrykt den Tanke, som Forslagsstillerne have udtalt sig for, nemlig at ansee Udgiveren som den, hvem Ansvaret principmæssigt først burde paahvile; der er i Affattelsen af Paragraphen iagttaget den samme Fremgangsmaade som i det tidligere Lovforslag, saavel Regeringens som Landsthingets, nemlig at Forfatteren er nævnt først, og det forekommer mig ogsaa, at dette har sin gode Grund, hvilket ogsaa den ærede Rigsdagsmand udtalte, idet han sagde, at Forfatteren havde et Krav paa at være sine egne Ords første Forsvarer. Man seer altsaa ikke, at det egentlig er Udgiveren, hvem Forslagsstillerne have anset som den, hvem Ansvaret først burde paahvile, og jeg seer endnu mindre, hvorledes man i de Udtryk, hvori Paragraphen er affattet, kan finde nogen Hjemmel for, at Bogtrykkeren skulde kunne drages til Ansvar under andre Vilkaar end Udgiveren og Forlæggeren. Jeg troer, at det netop i en Lov af denne Betskaffen er af yderste Vigtighed, at Bestemmelsen gives den største mulige Bestemthed, for at Ingen skal være i Tvivl om, hvem Ansvaret i Rækkefølgen paahviler. Jeg troer, at lidt længere Ordfoininger, naar de maatte være nødvendige, for at udtrykke Tanken klart, bør foretrækkes langt for den smukkere Bending, som man muligvis kunde vinde ved en kortere Affattelse. Jeg skal endnu kun tillade mig at gjøre opmærksom paa, at det saameget mere bliver nødvendigt at affatte denne Paragraph med den største mulige Klarhed, som man i det nærværende Forslag har borttaget det Ansvar, som kunde efter Bogtrykkeren komme til at paahvile dem, der forhandle eller udbele Skriftet, hvilket Ansvar var paalagt saavel ved Regeringens som Landsthingets Udkast. Det er visnok meget ønskeligt, at man saameget som muligt undgaaer at anstille Inquisitioner i Pressesager, men ganske ville de aldrig kunne undgaaes; thi det er jo klart, at man maa have En til at begynde med; naar Bogtrykkeren ikke findes angiven paa Skriftet, maa man jo undersøge, hvem der kan have trykt det; for at man derefter ved hans Hjælp kan lære rette Paagældende at kende, dersom han ikke selv vil paatage sig Ansvaret. En